

ENOTNI DIGITALNI PORTAL – KAJ NAS ČAKA V PRIHODNJE?

Alenka Žužek Nemec¹

¹ Ministrstvo za digitalno preobrazbo, Davčna ulica 1, 1000 Ljubljana

alenka.zuzek@gov.si

Enotni trg EU ponuja številne priložnosti. Državljeni EU lahko študiramo, delamo, se upokojimo ali kot podjetje širimo svoje poslovanje v drugih državah EU. Vendar se pogosto iskanje informacij ali postopkov v zvezi s temi aktivnostmi v drugi državi EU pogosto zdi zapleteno in nedostopno.

Leta 2018 je bila zato sprejeta EU Uredba 2018/1724 o vzpostavitvi enotnega digitalnega portala za zagotavljanje dostopa do informacij, do postopkov ter do storitev za pomoč in reševanje težav, v nadaljevanju: uredba SDG. Namen uredbe je poenostaviti državljanom EU in podjetjem gibanje znotraj Evropske unije in enostavnejše medsebojno poslovanje. Uredba želi omogočiti večji izkoristek potenciala notranjega trga s pomočjo celostnih spletnih informacij o pogojih, postopkih in pravilih bivanja in poslovanja v državah članicah EU, ter s pomočjo digitaliziranih postopkov in kvalitetnih podpornih služb za pomoč uporabnikom na spletu.

Evropska komisija je na podlagi uredbe SDG uvedla enotni digitalni portal »Your Europe«, ki evropskim državljanom in podjetjem nudi enotno točko dostopa do informacij o pravilih in postopkih, ki veljajo za bivanje, študij, delo ali poslovanje v vseh državah EU. Portal »Your Europe« zagotavlja obsežne informacije uporabnikom o njihovih pravicah, obveznostih in upravnih postopkih ter uporabnike usmerja na ustrezna nacionalna spletišča.

Države članice EU morajo svoja spletišča in portale prilagoditi, da lahko državljan ali podjetje iz katerekoli države EU dobi na enem mestu celostne in razumljive informacije o zahtevah v drugih državah EU, dostop do elektronskih postopkov ter kakovostno pomoč služb za podporo uporabnikom. Uredba SDG določa tudi vzpostavitev sistema za izmenjavo dokazil med državami po načelu »samo enkrat«. Za uporabnike to načelo pomeni, da predložijo dokazila v postopkih, ne glede na to, v katerih državah EU postopki potekajo, največ enkrat. Vzpostavitev sistema »samo enkrat« bo državljanom in podjetjem prihranil čas in stroške, saj bo olajšal opravljanje raznih formalnosti na daljavo, z izmenjavo raznih dokazil direktno iz uradnih virov.

V Sloveniji implementacijo uredbe koordinira Ministrstvo za digitalno preobrazbo. Uredba posega v skoraj vsa področja delovanja javnega sektorja, zato so v implementacijo vključene praktično vse institucije državne uprave ter druge institucije iz javnega sektorja. Slovenija je že implementirala zahteve, povezane z objavo vseh

potrebnih informacij, povezanih z vzpodbujanjem mobilnosti državljanov in poslovnih subjektov ter storitve pomoči. Informacije so objavljene na ustreznih nacionalnih portalih, predvsem na portalih GOV.SI, SPOT, eUprava in spletnih mestih FURS, ZPIZ in ZZSZ, trenutno gre za prek 600 naših spletnih strani, do katerih drugi državljani in poslovni subjekti pridejo enostavno prek portala »Your Europe«.

Čimprej bo potrebno zagotoviti še vse potrebne postopke, ki bodo na nediskriminatoren način dostopni tudi vsem državljanom in poslovnim subjektom iz EU. Po analizi iz leta 2023 bo potrebno vsaj 150 postopkov prilagoditi na način, da bodo vsem državljanom in podjetjem iz EU dostopni na elektronski način, od začetka – navadno prijave uporabnika, do zaključka (npr. z vročitvijo sklepa/odločbe). Ti postopki morajo omogočiti tudi izmenjavo potrebnih dokazil med državami po načelu »samo enkrat«, kar predstavlja svojevrsten interoperabilnosti izziv za vse države članice.

V Sloveniji lahko za uspešno implementacijo izkoristimo centralne gradnike, ki se že vrsto let s pridom uporabljajo za številne postopke. V prvi vrsti so na voljo centralne rešitve za zagotovitev zaupanja in storitev SI-PASS, ki omogoča prijavo in e-podpisovanje vsem državljanom EU.

Za podporo izmenjavi dokazil po načelu »samo enkrat« je bila nadgrajena centralna rešitev »Pladenj«. Ta omogoča slovenskim uporabnikom pridobivanje dokazil iz slovenskih virov, ko vršijo postopek v drugi državi. Ministrstvo za digitalno preobrazbo je v implementaciji tehnične rešitve za načelo »samo enkrat« zelo napredno. Slovenijo uvršča med prve 4 države, ki so uspele do predvidenega roka decembra 2023 vzpostaviti rešitev za izmenjavo dokazil po sistemu »samo enkrat«. Sedaj je skupno že 11 držav, ki ima vzpostavljen ta sistem in potekajo priprave na prve produkcijske izmenjave dokazil med državami.

V prispevku bodo podrobneje predstavljene aktivnosti in načrti za uspešno implementacijo zahtev uredbe SDG v Sloveniji. Prikazane bodo rešitve, ki jih bodo lahko uporabili vsi pristojni organi, ki so zavezani za implementacijo uredbe SDG. Predstavljene pa bodo tudi prednosti, ki jih prinaša uredba vsem državljanom in poslovnim subjektom na enotnem digitalnem trgu EU.

Ključne besede: enotni digitalni trg; enotni digitalni portal Your Europe»; čezmejne elektronske storitve; načelo »samo enkrat«.

SINGLE DIGITAL GATEWAY “YOUR EUROPE” - WHAT LIES AHEAD?

EU citizens and businesses, especially those operating in another EU country often struggle to understand the rules that apply to their particular case or the steps

required to carry out simple procedures. Searching for information is often a tiresome and confusing process.

To address these problems, the EU adopted a regulation establishing a single digital gateway in 2018. The single digital gateway facilitates online access to information, administrative procedures, and assistance services that EU citizens and businesses may need in another EU country, through the Your Europe portal.

In Slovenia, the implementation is coordinated by the Ministry for Digital Transformation. All ministries and many other institutions are involved in implementation. Over 600 of our websites are already included in the repository of links to Your Europe portal.

We need to speed up the implementation of procedures in many areas of the public sector, which must allow any EU citizen or company to apply the procedures in a non-discriminatory way and respecting the »once-only« principle. A number of central solutions are very useful in this respect, in particular the SI-PASS service and the upgraded Tray.

The presentation will present the ongoing activities and plans to reach the goals of the Regulation.

Keywords: Digital Single Market; Your Europe Portal; cross-border e-services; "once-only" principle; central building blocks for e-procedures.